

Vergaderjaar 1985–1986

19544

Goedkeuring van de op 19 november 1984 te Washington D.C. tot stand gekomen overeenkomst tot oprichting van de Inter-Amerikaanse Investeringsmaatschappij

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING**1. Inleiding en Samenvatting**

Eén van de hoofdtaken van de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank (IDB) is het bevorderen van investeringen in projecten en ondernemingen die bijdragen aan de economische ontwikkeling in Latijns-Amerika¹. Om in dit kader te helpen voorzien in de kapitaalbehoefte van kleine en middelgrote ondernemingen in de private sector verstrekt de IDB thans vooral leningen aan lokale ontwikkelingsbanken die op hun beurt leningen aan deze ondernemingen verstrekken. Tevens kan de IDB met fondsen van het bij de Bank in beheer zijnde Venezolaanse Trust Fonds sinds 1977 in bescheiden mate ook risicodragend vermogen verschaffen aan private ondernemingen.

Reeds geruime tijd streeft de IDB naar een meer actieve rol met betrekking tot het bevorderen van investeringen van kleine en middelgrote ondernemingen. Tijdens de twintigste IDB Jaarvergadering in 1979 werd door de President van de IDB, de heer Antonio Ortiz Mena, een voorstel gedaan om mogelijkheden hiertoe nader te bestuderen en met name de wenselijkheid om een speciaal fonds op te richten waaruit deelnemingen in private ondernemingen zouden kunnen worden gefinancierd. Onder de bepalingen van de Statuten van de IDB is het namelijk niet mogelijk dat de Bank met haar eigen kapitaalmiddelen in het kapitaal van ondernemingen deelneemt.

Op basis van een door de IDB uitgevoerde studie is in 1982 voor de eerste maal door een aantal geïnteresseerde IDB lidstaten, waaronder Nederland, vergaderd over de oprichting van een speciale instelling ter bevordering van de ontwikkeling van productieve particuliere ondernemingen. In november 1983 zijn de onderhandelingen hierover afgerond. De Slotacte van de onderhandelingen over de oprichting van de Inter-Amerikaanse Investeringsmaatschappij (IIC) werd door 33 landen ondertekend waaronder alle Latijnsamerikaanse lidstaten behoudens Suriname, alsmede de Verenigde Staten en 9 niet-regionale landen, namelijk de Bondsrepubliek Duitsland, Frankrijk, Israël, Italië, Japan, Nederland, Oostenrijk, Spanje en Zwitserland. De tekst van de oprichtingsovereenkomst kon tijdens een bijeenkomst in november 1984 worden afgerond en aan de geïnteresseerde landen ter ratificatie worden voorgelegd.

¹ Zie «Overeenkomst tot oprichting van de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank; Washington, 8 april 1959» in Tractatenblad van het Koninkrijk der Nederlanden, Jaargang 1976, nr. 142.

De ondergetekenden zijn van oordeel dat de uitbreiding van de IDB-activiteiten door middel van oprichting van de IIC als een belangrijke stap moet worden gezien naar een voortgaande economische en sociale ontwikkeling en verzelfstandiging in Latijns-Amerika. De activiteiten van de IIC passen in de Nederlandse visie dat bevordering van de particuliere sector essentieel is voor het ontwikkelingsproces. Deelneming in de IIC is voorts een onderkenning van het grote belang van niet schuld genererende kapitaalstromen naar ontwikkelingslanden. Zij hebben zich daarom vanaf het begin der onderhandelingen positief opgesteld. Nadat de onderhandelingen op een bevredigende wijze waren afgerond, heeft Nederland toegezegd tot de IIC toe te treden onder voorbehoud van de parlementaire goedkeuring van de Oprichtingsovereenkomst. De goedkeuring wordt voor Nederland gevraagd. De regering van de Nederlandse Antillen heeft medegedeeld geen prijs te stellen op medegelding.

De Nederlandse kapitaaldeelname in de IIC is vastgesteld op 3 100 000 dollar², dat wil zeggen 1,55% van het totale aandelenkapitaal ten bedrage van 200 miljoen dollar. De kosten van de inschrijving van het Koninkrijk op het kapitaal van de IIC zijn opgenomen op hoofdstuk IX B van de Rijksbegroting en komen ten laste van het Ontwikkelingsplafond. Deze kosten zijn reeds in de meerjarenramingen verwerkt.

In paragraaf 2 van deze memorie van toelichting worden doel, taken en werkzaamheden van de IIC behandeld. In paragraaf 3 wordt ingegaan op de behoefte aan een financieringsmaatschappij voor particuliere investeringen waarna paragraaf 4 het verloop van de onderhandelingen weergeeft. In de paragrafen 5 en 6 wordt achtereenvolgens aandacht besteed aan omvang en structuur van het kapitaal van de IIC en aan het bestuur en de organisatie. Paragraaf 7 bevat het Nederlandse standpunt, waarna in paragraaf 8 wordt ingegaan op de financiële gevolgen voor het Koninkrijk. Paragraaf 9 bevat de conclusie en aanbeveling.

2. Doel, taken en werkzaamheden van de IIC

Het doel van de IIC is een bijdrage te leveren aan de economische ontwikkeling van de regionale lid-staten in Zuid-Amerika, Centraal-Amerika en het Caraïbisch gebied door middel van het bevorderen van de vestiging, uitbreiding en modernisering van bij voorkeur kleine en middelgrote particuliere ondernemingen. Ondernemingen waarin door de overheid of een overheidsinstantie wordt deelgenomen komen eveneens in aanmerking voor financiering door de IIC, indien de activiteiten van een dergelijke onderneming een bijdrage leveren aan de versterking van de particuliere sector. De IIC is uitdrukkelijk bedoeld om de activiteiten van de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank aan te vullen.

Om haar doel te kunnen verwezenlijken heeft de IIC een aantal taken waarvan de voornaamste zijn het financieren van produktieve investeringen van particuliere ondernemingen, het helpen vergemakkelijken van de toegang van deze ondernemingen tot particuliere en officiële kapitaalmarkten en het verlenen van technische hulp bij de voorbereiding, financiering en tenuitvoerlegging van projecten. Een aantal belangrijke werkzaamheden die de IIC in dit verband kan verrichten zijn:

1. Identificeren en bevorderen van economisch rendabele projecten in Latijns-Amerika gericht op ontwikkeling van productiecapaciteit, werkgelegenheidscreatie, exportbevordering of importsubstitutie, verdere ontwikkeling van managementcapaciteiten alsmede bevordering van een ruime spreiding van aandelenbezit,
2. Direct investeren, bij voorkeur door middel van deelnemingen in het aandelenkapitaal dan wel door het verstrekken van leningen aan ondernemingen die een Latijns-Amerikaans meerderheidsbelang kennen.
3. Het bevorderen van deelnemingen van andere binnenlandse en buitenlandse financiers bij voorbeeld door middel van joint-ventures of cofinanciering.

² De dollar in deze memorie van toelichting heeft steeds betrekking op de VS-dollar.

4. Het assisteren van lokale financiële instellingen om aldus de financiële sector in de regionale lid-staten verder te helpen ontwikkelen.

5. Het bevorderen van aandelenemissies en het eventueel samen met andere financiële instellingen verlenen van garanties.

Het IDB-management heeft per land de categorie kleine en middelgrote ondernemingen gedefinieerd op basis van een aantal kwantitatieve criteria, zoals aantal werknemers, toegevoegde waarde en omzet, en een aantal kwalitatieve criteria zoals managementkwaliteiten, toegang tot de kapitaalmarkt en gebruikte technologie. In het algemeen houdt deze definitie in dat de betrokken ondernemingen in de sector waarin zij werkzaam zijn geen dominante positie vervullen, dat zij niet beschikken over een groot aantal werknemers of aanzienlijke kapitaalmiddelen, dat het management in handen is van de eigenaars en dat de betrokken ondernemingen zelfstandig zijn, dat wil zeggen geen onderdeel vormen van een groter concern.

3. De behoefte aan een financieringsmaatschappij voor particuliere investeringen

Latijns-Amerika heeft in de afgelopen decennia een aanzienlijke economische groei gekend. Hoewel in 1982 een abrupt einde kwam aan deze groei en Latijns-Amerika te kampen kreeg met een economische recessie en een aanzienlijk schuldenprobleem, mag verwacht worden dat, gezien het economisch potentieel, de Latijnsamerikaanse landen wederom reële economische groei zullen kennen naarmate het proces van structurele aanpassing vordert. Het groeiproces gedurende de afgelopen decennia heeft duidelijk gemaakt waar zich in het ontwikkelingsproces knelpunten voordoen. Onderzoek van de IDB omtrent de behoefte aan lange-termijnfinancieringsmiddelen van bedrijven in de particuliere sector heeft tot de conclusie geleid dat de voorziening in de behoefte aan deze middelen van kleine en middelgrote ondernemingen één van deze knelpunten vormt.

Deze bedrijven zouden thans alleen in hun financieringsbehoeften kunnen voorzien door eigen middelen, interne besparingen en korte-termijnleningen. Het blijkt dat financiering via de lokale kapitaalmarkt niet plaatsvindt terwijl de banken en andere financiële instellingen, gezien de hoge en moeilijk te voorspellen inflatie en interest, in het algemeen slechts bereid zijn korte leningen te verschaffen. De IIC kan wel in langlopende financiering voorzien omdat zij haar leningen in convertibele valuta ter beschikking zal stellen. Rente en aflossing dienen eveneens in convertibele valuta te worden voldaan. Op basis van beperkte gegevens heeft de IDB een ruwe schatting gemaakt van de behoefte aan lange-termijnmiddelen waarin thans niet voorzien wordt. Deze schatting komt uit op 1,2 miljard dollar op jaarbasis voor uitsluitend de industriële sector waarvan 410 miljoen dollar risicodragend vermogen.

De verdere ontplooiing van kleine en middelgrote ondernemingen wordt door het IDB management vooral belangrijk geacht wegens de bijdrage die deze ondernemingen leveren aan de werkgelegenheid en de produktie. Uit onderzoek in een achttal Latijnsamerikaanse landen blijkt dat het aandeel van deze ondernemingen in de werkgelegenheid in de industriële sector naar schatting 45-50% bedroeg en het aandeel in de toegevoegde waarde circa 35%. Tevens kunnen deze ondernemingen een bijdrage leveren aan het tegengaan van het proces van urbanisatie, met name door het scheppen van werkgelegenheid buiten de grote steden. Voorts zal een verdere ontwikkeling van deze ondernemingen onder meer betekenen dat het voor beleggers aantrekkelijker wordt in deze ondernemingen te investeren. De IIC kan er aldus toe bijdragen dat de kans op het in eigen land produktief aanwenden van de binnenlandse besparingen in de Latijnsamerikaanse regio groter wordt.

Om te helpen voorzien in de behoefte aan lange-termijnfinancieringsmiddelen van de kleine en middelgrote ondernemingen is oprichting van

een nieuwe instelling zinvol. De IDB en de International Finance Corporation (IFC) dragen thans bij aan de ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen door financieringsmiddelen ter beschikking te stellen aan lokale financieringsmaatschappijen die deze middelen doorlenen aan de betrokken ondernemingen. De individuele financieringsbehoeften van deze ondernemingen zijn namelijk in het algemeen niet voldoende groot om een rechtstreeks toezicht door IDB of IFC te rechtvaardigen. De lokale financieringsmaatschappijen kennen echter beperkingen, zowel ten aanzien van het in voldoende mate beschikbaar stellen van risicodragend vermogen en langlopende leningen als ten aanzien van het verstrekken van management- en technische adviezen.

De IIC zal daarom trachten de kleine en middelgrote bedrijven zowel financieel als technisch direct te ondersteunen, waarbij alleen voor de kleinste bedrijven de financiële steun zal lopen via de lokale financieringsmaatschappijen. Bij haar technische assistentie, controle en evaluatie zal zij gebruik maken van het goed ontwikkelde netwerk van veldkantoren van de IDB. De IIC heeft hierbij een voorsprong op de IFC, aangezien de IDB een veel uitgebreider netwerk van veldkantoren heeft dan de Wereldbank. De IDB zelf zou echter niet op deze wijze kunnen opereren, aangezien zij statutair beperkt is tot leningen onder een garantie van de overheid van het ontvangende land. Overigens zal de begeleiding van leningen en investeringen door de IIC gewoonlijk niet zo vergaand zijn dat de IIC haar stemrecht zal gebruiken voor een rechtstreekse involvering in de beleidsvoering van de door haar gefinancierde bedrijven. Dit zal – evenals bij de IFC – slechts geschieden indien grote problemen bij de door haar gefinancierde projecten hiertoe aanleiding geven.

Voorts zal de IIC bij de identificatie van ondernemingen die door haar geholpen kunnen worden ook gebruik maken van de lokale financieringsmaatschappijen, waarmee veelal reeds goede relaties bestaan op grond van leningen van de IDB aan deze maatschappijen. De kantoren van deze lokale financieringsmaatschappijen kunnen, naast het IDB-kantoor, dan ook gebruikt worden als kanalen waarlangs projecten aan de IIC kunnen worden voorgelegd. Ook op andere vlakken, zoals cofinanciering en technische assistentie, zal de IIC zoveel mogelijk samenwerken met deze maatschappijen. Het feit dat de IIC nauw verweven is met de IDB biedt goede garanties voor een effectieve coördinatie met deze lokale instellingen. Een goede coördinatie met de IFC is evenzeer essentieel. Daar beide instellingen hun hoofdkwartier in Washington hebben, moet dit zonder al te veel moeite gerealiseerd kunnen worden.

4. Het verloop van de onderhandelingen over de oprichting van de IIC

Tijdens de 22e Jaarvergadering van de IDB in april 1981 werd door de Venezolaanse Gouverneur een voorstel ingediend om een multilateraal trustfonds op te richten om te helpen voorzien in de behoefte aan kapitaal van particuliere ondernemingen. De Raad van Bestuur van de IDB besloot dit voorstel nader te laten bestuderen en gaf het management opdracht bij individuele lid-staten na te gaan hoe deze tegenover oprichting van een dergelijk fonds stonden. De interesse onder IDB lid-staten was zodanig dat het management in juni 1982 een eerste onderhandelingsvergadering organiseerde. In dit stadium bestond vooral interesse voor het voorstel bij de Latijnsamerikaanse landen en de Verenigde Staten. Van de niet-regionale landen toonden Italië, Nederland en West-Duitsland belangstelling. Door Nederland werd tijdens deze vergadering naar voren gebracht dat ingestemd kon worden met de algemene gedachte achter het voorstel, maar dat een eventuele Nederlandse deelneming afhing van een aantal voorwaarden. In de eerste plaats zouden de activiteiten hoofdzakelijk gericht moeten zijn op kleine en middelgrote ondernemingen. Het door het IDB management uitgewerkte voorstel hield namelijk in dat eveneens kapitaal verschaft zou kunnen worden aan grote ondernemingen.

Dit was voor Nederland niet acceptabel, daar dit zou impliceren dat de activiteiten in mindere mate gericht zouden worden op de minder kapitaalkrachtige sectoren van de bevolking.

Als tweede voorwaarde stelde Nederland dat er inzake de zeggenschapsverhoudingen een direct verband diende te bestaan tussen stemrechten en bijdragen aan het fonds. Voorts onderstreepte Nederland tijdens deze vergadering het belang van een zo breed mogelijke deelneming van de IDB lid-staten.

Tijdens de tweede vergadering van geïnteresseerde lid-staten in oktober 1982 werd een concept-Overeenkomst tot Oprichting van de Interamerikaanse Investeringsmaatschappij aan de landen voorgelegd. Deze lid-staten konden zich met de hoofdlijnen van de concept-overeenkomst verenigen. Verschil van mening bestond echter enerzijds de Latijnsamerikaanse landen en anderzijds de Verenigde Staten en de niet-regionale landen over de verdeling van de stemrechten. In juli 1983 kon tijdens de vierde onderhandelingsvergadering overeenstemming bereikt worden over de meeste uitstaande kwesties. De stemrechtenstructuur werd op adequate wijze geregeld aan de hand van een compromisvoorstel van Peru (zie hoofdstuk 6).

De onderhandelingen werden in november 1983 te Rome afgesloten. De Slotacte betreffende deze onderhandelingen werd tijdens de vergadering in Rome door alle Latijnsamerikaanse landen, de Verenigde Staten en Italië getekend. Voor andere geïnteresseerde lid-staten van de IDB bestond tot 29 februari de mogelijkheid de Slotacte te ondertekenen en aldus «founding member» te worden. Frankrijk, Israël, Japan, Nederland, Oostenrijk, Spanje, West-Duitsland en Zwitserland maakten van deze mogelijkheid gebruik. Nederland heeft zich tijdens de oprichtingsvergadering in Rome enerzijds in duidelijk positieve zin uitgelaten over de IIC en de inhoud van de oprichtingsovereenkomst, doch heeft anderzijds de opties opengelaten wat betreft het al of niet deelnemen in de IIC. De reden hiervoor was dat Nederland zeer hechtte aan een zo ruim mogelijke deelneming van niet-regionale landen. Tevens heeft Nederland gewezen op het belang dat het hecht aan de gerichtheid van de IIC-activiteiten op de ontplooiing van de armste bevolkingsgroepen, met name via het stimuleren van de werkgelegenheid in gebieden waar sprake is van een hoge werkloosheid. In februari 1984 bleek ruime belangstelling te bestaan onder de niet-regionale landen en ging Nederland met de andere genoemde landen over tot ondertekening van de Slotacte.

5. Omvang en structuur van het kapitaal van de IIC

Het beginkapitaal van de IIC zal 200 miljoen dollar bedragen, verdeeld in 20 000 aandelen van 10 000 dollar elk. Het kapitaal dient door de lid-staten geheel gestort te worden. Betaling dient plaats te vinden in dollars in vier gelijke termijnen gedurende de eerste vier jaar na inwerkingtreding van de overeenkomst. De streefdatum voor de inwerkingtreding is 1 januari 1986.

Het beginkapitaal van de IIC is als volgt over de diverse (groepen van) lid-staten verdeeld:

Latijnsamerikaanse landen	55,0%
Verenigde Staten	25,5%
Niet-regionale landen	19,5%
— waarvan Nederland	1,55%

De Raad van Bestuur van de IIC kan te zijner tijd een besluit nemen tot verhoging van het maatschappelijk kapitaal en, nadat het beginkapitaal is volgestort, eveneens tot de uitgifte van opvraagbaar (garantie-)kapitaal.

In deze gevallen is een meerderheid vereist van drie vierde van het stemmentotaal en dient tweederde van het totaal aantal Gouverneurs van de IIC het voorstel te steunen.

Naast de kapitaalbijdragen van lid-staten zal de IIC over de volgende middelen kunnen beschikken om haar activiteiten te financieren:

1. Ontvangen dividenden, commissies en interest over haar investeringen;
2. Terugbetalingen op verstrekte leningen en middelen verkregen uit de verkoop van deelnemingen.

De IIC is op grond van haar statuten eveneens bevoegd om middelen aan te trekken door middel van leningen, bij voorbeeld door de uitgifte van obligaties. Het totaal van de aldus verkregen middelen mag echter niet meer bedragen dan het totale aandelenkapitaal plus de gereserveerde winst en de reserves.

6. Bestuur en organisatie van de IIC

De IIC zal over drie besluitvormende organen beschikken, namelijk een Raad van Bestuur, een Raad van Bewindvoerders en een Uitvoerende Commissie van de Raad van Bewindvoerders.

De Raad van Bestuur is het hoogste bestuursorgaan van de IIC. Hierin zijn alle lid-staten rechtstreeks vertegenwoordigd door een Gouverneur, resp. plaatsvervangend Gouverneur. In principe zullen de Gouverneurs en plaatsvervangend Gouverneurs van de IDB lid-staten die in de IIC deelnemen de corresponderende functie bij de IIC vervullen. De Raad van Bestuur kan en zal in de praktijk een groot deel van zijn bevoegdheden delegeren aan de Raad van Bewindvoerders.

De Raad van Bestuur zal voornamelijk besluiten omtrent fundamentele kwesties die statutair niet gedelegeerd kunnen worden, zoals wijziging van de statuten, toetreding van nieuwe lid-staten en kapitaalverhogingen alsmede omtrent belangrijke beleidslijnen op voorstel van de Raad van Bewindvoerders.

De Raad van Bewindvoerders is verantwoordelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden van de IIC en wordt in principe gevormd door Bewindvoerders van de IDB. Indien echter een lid-staat of een groep lid-staten binnen de IDB ingevolge het bestaande kiesgroepsysteem vertegenwoordigd wordt door een lid-staat welke zelf geen lid is van de IIC, dan zal een Bewindvoerder gekozen dienen te worden die niet tegelijkertijd deel uitmaakt van de Raad van Bewindvoerders van de IDB.

De Raad van Bewindvoerders zal bestaan uit 13 leden, te weten één Bewindvoerder aangewezen door de Verenigde Staten, negen Bewindvoerders gekozen door de Latijnsamerikaanse landen en drie Bewindvoerders gekozen door de niet-regionale landen. Dit betekent, zoals ook binnen de IDB, dat een aantal lid-staten zich in kiesgroepen moet verenigen. Wat betreft de niet-regionale lid-staten zal de samenstelling van de kiesgroepen afwijken van de samenstelling van de kiesgroepen binnen de IDB, daarvan de 16 niet-regionale IDB lid-staten 7 landen vooralsnog geen lid worden van de IIC en de niet-regionale lid-staten bovendien in de IIC beschikken over drie zetels tegenover twee zetels in de IDB. De President van de IDB zal ex officio het voorzitterschap bekleden van de Raad van Bewindvoerders van de IIC.

De zeggenschapsverhoudingen binnen de Raad van Bestuur en binnen de Raad van Bewindvoerders zijn gebaseerd op de aandelenparticipaties van de lid-staten. Dit betekent dat de Latijnsamerikaanse landen gezamenlijk in deze organen over een absolute meerderheid beschikken. Er is echter eveneens besloten tot instelling van een derde besluitvormend orgaan, de zogenaamde Uitvoerende Commissie van de Raad van Bewindvoerders. In dit orgaan vindt de belangrijkste besluitvorming

plaats met betrekking tot alle financieringsvoorstellen. De Commissie bestaat uit vier leden, te weten twee Bewindvoerders uit de groep Latijnsamerikaanse landen, de Bewindvoerder van de Verenigde Staten en een Bewindvoerder uit de groep niet-regionale landen. Beslissingen worden genomen bij gewone meerderheid. In geval van een staking der stemmen in tweede instantie – in eerste instantie wordt het voorstel terugverwezen naar de staf voor nadere analyse – wordt de beslissende stem uitgebracht door de President van de IDB die de Uitvoerende Commissie voorziet. De Raad van Bewindvoerders kan afgewezen projecten niet alsnog goedkeuren. De Raad kan wel projecten, die door de Uitvoerende Commissie zijn goedgekeurd, alsnog afkeuren.

De Raad van Bewindvoerders benoemt op voordracht van de Voorzitter een Algemeen Directeur, bepaalt de organisatie van de IIC, waaronder het aantal staffuncties, en keurt de begroting goed. Het is de bedoeling dat de IIC zoveel mogelijk gebruik maakt van de faciliteiten en het personeel van de IDB.

7. Het Nederlandse standpunt

Ondergetekenden zijn van mening dat toetreding tot de IIC belangrijk is gezien de te verwachten bijdrage van deze instelling aan de structurele armoedebestrijding in Latijns-Amerika. Een belangrijk argument is voorts dat de IIC een bijdrage levert aan het instandhouden en uitbreiden van de kapitaalstroom naar Latijns-Amerika. Hierbij is met name van belang dat een deel van de investeringen van de IIC, en de buitenlandse directe investeringen die door middel van de IIC activiteiten worden aangetrokken, niet schuld genererende kapitaalstromen betreffen. Hierbij zijn ondergetekenden van mening dat de IIC een waardevolle aanvulling vormt op het stelsel van multilaterale ontwikkelingsfinancieringsinstelling.

In de Nederlandse visie is bevordering van de particuliere sector essentieel voor de economische ontwikkeling van de ontwikkelingslanden. De IIC richt zich op de bevordering van de kleine en middelgrote ondernemingen in Latijns-Amerika, hetgeen bijdraagt aan de verzelfstandiging van de armoedebestrijding in de betrokken landen. De ondergetekenden kunnen de doelstellingen van de IIC dan ook ten volle onderschrijven. Door middel van het verstrekken van financieringsmiddelen aan bedrijven en door het geven van adviezen op het gebied van management, ontwikkeling van lokale financiële instellingen en door andere vormen van technische hulp wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan duurzame armoedebestrijding als gevolg van de effecten van productieve investeringen in de particuliere sector op de werkgelegenheid. Voor een ontwikkelingsrelevante projectkeuze is het in dit verband met name van belang dat de door de IIC gesteunde investeringen zich bij voorkeur richten op het midden- en kleinbedrijf en dat deze investeringen een stimulans vormen voor de werkgelegenheidscreatie en de inkomensverbetering van de armere bevolkingsgroepen: voorwaarden waarop vooral van Nederlandse zijde steeds is geïnsisteerd. De IIC zal haar activiteiten zowel richten op de stedelijke gebieden in Latijns-Amerika, waar een aanzienlijk deel van de armoede en werkloosheid is geconcentreerd, als op productieve investeringen in de plattelandssectoren. Tevens dient de projectkeuze verantwoord te zijn in die zin dat geen overlapping plaatsvindt met IFC-activiteiten. Mede om deze reden zal Nederland er nauwlettend op toezien dat de bepaling dat de IIC haar activiteiten concentreert op kleine en middelgrote ondernemingen, zorgvuldig wordt nageleefd.

De IIC zal voorts een bijdrage leveren aan het instandhouden en uitbreiden van de kapitaalstroom naar Latijns-Amerika. De IIC kan hieraan direct bijdragen door middel van haar eigen deelnemingen en kredietverstrekking. De IIC kan ook indirect in belangrijke mate hiertoe bijdragen door als katalysator van buitenlandse directe investeringen te fungeren.

Hierbij is met name van belang dat deze investeringen geen schuld genereren, dat wil zeggen niet tot aflossings- en renteverplichtingen leiden. Dit geldt eveneens voor de deelnemingen in risicodragend vermogen van de IIC zelf. In het licht van de schuldenproblemen van veel Latijnsamerikaanse landen is de bevordering van dergelijke kapitaalstromen door de IIC een belangrijk additioneel argument met betrekking tot de Nederlandse deelname.

Nederland verleent actieve steun aan de multilaterale ontwikkelingsfinancieringsinstellingen, daar bij deze instellingen sprake is van een financieel-economisch verantwoorde en ontwikkelingsrelevante projectkeuze, een adequate lastenverdeling en de daaraan gekoppelde stemrechtverdeling, alsmede een gezond financieel beleid. Een verantwoorde projectkeuze is van het grootste belang zowel wat betreft ontwikkelingsrelevantie, waarop in het voorafgaande is ingegaan, als financieel-economisch bezien. De nauwe relatie van de IIC met de IDB staat er voor garant dat ook bij de IIC de financiële en economische rentabiliteit een uiterst belangrijk criterium zal zijn bij de projectkeuze. Dit is van groot belang omdat de voornaamste activiteiten van de IIC, deelnemen in risico-dragend vermogen en verstrekken van leningen aan particuliere ondernemingen, gepaard gaan met een relatief hoog risico. Een tweede belangrijk uitgangspunt van Nederland betreft de lastenverdeling tussen de donoren en de hiermee samenhangende stemrechtenverdeling. De oprichtingsovereenkomst regelt de lastenverdeling en de zeggenschapsverhoudingen op een bevredigende wijze. Dit is met name het geval indien de zeggenschapsverhoudingen binnen de IIC wordt vergeleken met de situatie binnen de IDB.

Wat betreft een derde uitgangspunt van Nederland in het beleid ten aanzien van de multilaterale ontwikkelingsfinancieringsinstellingen, namelijk de noodzaak van een gezonde financiële beleidsvoering, staat wederom de nauwe band met de IDB ervoor garant dat een verantwoord beleid gevoerd zal worden.

Tenslotte past het IIC initiatief in het Nederlandse beleid met betrekking tot «graduatie», dat wil zeggen het verminderen van de leningsactiviteiten van de multilaterale ontwikkelingsfinancieringsinstellingen in landen waar het per capita inkomen als gevolg van economische groei een bepaalde grens bereikt. Het per capita inkomen is in Latijns-Amerika relatief hoog. In een dergelijke situatie kan een financieringsinstelling gericht op het particuliere midden- en kleinbedrijf een waardevolle aanvulling vormen op andere instrumenten van ontwikkelingsfinanciering en -samenwerking. Toetreding tot de IIC houdt in dat de samenwerking met een regio waar de rol van concessionele hulp afneemt doch waarmee een ontwikkelingsrelatie noodzakelijk en waardevol wordt geacht behouden blijft en verder gestalte krijgt.

Het Nederlandse lidmaatschap van de IIC biedt daarnaast een mogelijkheid de economische relaties met Latijns-Amerika te verstevigen.

Nederlandse bedrijven kunnen tezamen met de IIC joint-ventures aangaan met bedrijven in Latijns-Amerika. Het lidmaatschap van de IIC betekent voorts dat de lidstaten beschikken over meer informatie over mogelijkheden tot aanbesteding en directe deelneming in bedrijven. Deze informatie zal zo snel mogelijk ter beschikking worden gesteld van het Nederlandse bedrijfsleven.

8. Financiële gevolgen voor Nederland

Krachtens de overeenkomst tot oprichting van de IIC is Nederland gerechtigd om in te schrijven op 310 aandelen tegen een inschrijvingsprijs van 10 000 dollar per aandeel. Het kapitaal dient door de lid-staten geheel in dollars gestort te worden. De kosten voor Nederland komen derhalve op 3 100 000 dollar. Ter indicatie moge dienen dat het totaal

door Nederland te storten bedrag, uitgaande van de in de Macro Economische Verkenning 1986 gehanteerde wisselkoers (f 3,10), gelijk aan 9 610 000 gulden zal zijn. Betaling van de kapitaalbijdrage vindt plaats in vier gelijke termijnen gedurende de eerste vier jaar na inwerkingtreding van de Overeenkomst.

De uitgaven verbonden met de inschrijving van Nederland op het beginkapitaal van de IIC staan op hoofdstuk IX B van de Rijksbegroting en komen ten laste van het Ontwikkelingsplafond. Zij zijn reeds in de meerjarenramingen verwerkt.

9. Conclusie en aanbeveling

In het kader van het Nederlandse beleid ten aanzien van de samenwerking met ontwikkelingslanden, waarin de multilaterale ontwikkelingsfinancieringsinstellingen een wezenlijke rol spelen, achten ondergetekenden het gewenst dat het Koninkrijk gebruik maakt van de mogelijkheid om toe te treden tot de Inter-Amerikaanse Investeringsmaatschappij. Dit standpunt is mede gegrond op het feit dat de regering van mening is dat de bevordering van de particuliere sector essentieel is voor de economische ontwikkeling van de ontwikkelingslanden. In het licht van de economische situatie in Latijns-Amerika is de Inter-Amerikaanse Investeringsmaatschappij een belangrijk aanvullend instrument van multilaterale samenwerking ter bevordering van de structurele armoedebestrijding in Latijns-Amerika.

De Minister van Financien,
H. O. C. R. Ruding

De Minister voor Ontwikkelingssamenwerking,
E. M. Schoo

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

BIJLAGE

Overzicht van de financiële gevolgen voor de rijksbegroting

A 1. Behoort bij Wetsontwerp/Nota/Brief inzake Voorstel van wet houdende goedkeuring van de Oprichtingsovereenkomst van de Inter-Amerikaanse Investeringsmaatschappij: (IIC)

B 1. Omschrijving van het voorstel. Na goedkeuring door Staten-Generaal zal Nederland in het kapitaal van de IIC deelnemen
 2. Beoogde datum van inwerkingtreding/ingang: 1986

C Financiële gevolgen voor de rijksbegroting (in miljoenen guldens)	Begrotingsjaar X (laatst ingediende begroting)	Meerjarenramingen			
		(jaar X + 1)	(jaar X + 2)	(jaar X + 3)	(jaar X + 4)
<i>Uitgaven</i>					
1.1.	1986	1987	1988	1989	
1.2. Specificatie	2,4 mln.	2,4 mln.	2,4 mln.	2,4 mln.
e.v.
2. Totaal	2,4 mln.	2,4 mln.	2,4 mln.	2,4 mln.
3. Reeds opgenomen in begroting en in meerjarenramingen	2,6 mln.	2,6 mln.	2,6 mln.	2,6 mln.
4. Verhoging/Verlaging t.o.v. begroting en meerjarenramingen	-0,2 mln.	-0,2 mln.	-0,2 mln.	-0,2 mln.
<i>Ontvangsten</i>					
1.1.
1.2. Specificatie
e.v.
2. Totaal
3. Reeds opgenomen in begroting en in meerjarenramingen
4. Verhoging/Verlaging t.o.v. begroting en meerjarenramingen

D Toelichting op de raming

Alle 310 aandelen waarop Nederland kan inschrijven dienen te worden volgestort. Elk aandeel heeft een waarde van US\$ 10.000. Volstorting dient in dollars te worden voldaan in vier gelijke jaarlijkse termijnen na inwerkingtreding van de Overeenkomst. Uitgaande van de in de Macro Economische Verkenning 1986 van het CPB gehanteerde dollar koers van f 3,10 voor 1986 komt dit neer op een totale deelneming van f 9,61 mln. Het verschil met de begroting wordt verklaard door de daarbij gehanteerde dollar koers van f 3,40.

E Compensatie

F Prestatiegegevens